

Za nejstarší českou douglaskou do chudenické Americké zahrady

NA KOLE ZA POZNÁNÍM

Start: Švihov
Cíl: Klatovy (Švihov)
Délka: 55 km
Náročnost: těžká
Vhodné kolo: trekové či horské

Pokud rádi spočínáte okem na krásných stromech, máme tentokrát výlet pro vás. Na kole vás zavedeme za nejstarší českou douglaskou tisolistou i její mladší sestřičkou ale i dalšími zajímavými památnými stromy. Pojedete krajem, kterému moje babička říkala „pata Šumavy“. Zvlněná krajina na pozadí hraničních hor skýtá mnoho krásných výhledů do krajiny, kterou se kroutí řeka Úhlava a její přítoky.

Výlet začneme ve Švihově na nádraží, kam se pohodlně dostanete vlakem. Jízda s kolem některými rychlíky na trati z Plzně do Klatov ale vyžaduje povinnou rezervaci na kola, tak na to včas pamatujte. Z nádraží sjedeme k nejbližší odbočce do města. Pokud jste ještě nebyli na hradě, určitě si jej aspoň objedte – fotogenický je skoro ze všech stran, zvláště přes vodní příkop. Pak se vydáme přes Lhovice a Vřeskovice do Roupova. Zřícenina zdejšího hradu se zachovalým hradním příkopem umožňuje vylézt do výše bývalého horního podlaží, nebo si prohlédnout zbytky černé kuchyně. Nezvyklý komín pak uvidíte zblízka nejen zespoda, ale také z horního „patra“ zříceniny. Právě z něj uvidíte také vzrostlý tis červený, který je již několik let chráněn jako památný strom. Přímou proti příjezdové cestě k hradu stojí kaple sv. Anny. Pokud v době jejího vzniku nebyly v okolí

V LISTNATÝCH lesích se příjemně jede po měkkém podkladu z vrstev spadaneho listí. Foto: Radka Žáková

Černínova douglaska

je zřejmě nejstarší douglaskou tisolistou (*Pseudotsuga menziesii*) v Čechách a jednou z nejstarších v Evropě. Tento jehličnatý druh byl nalezen roku 1792 Archibaldem Menziesem na Vancouverově ostrově a roku 1827 dovezen Davidem Douglassem do Evropy. Původní botanické jméno *Abies balsamea* (jedle) o několik let vystřídalo *Pinus taxifolia* (borovice), aby až v roce 1867 dostalo své vlastní rodové jméno *Pseudotsuga*, tedy pseudojedle. Důvody lze snadno pochopit – kůra starší douglasky vypadá jako kůra borovice, tvar kmene je podobný spíše jedli a aby toho nebylo dost, větve se nejvíce podobají smrku. Proto si mnozí ani nevšimnou, že kolem nich rostou douglasky. Jakmile se podíváte na douglaskovou šišku, poznáte, že nestojíte ani pod smrkem, ani pod jedlí ani pod borovicí. Menší šiška velikosti a tvarem podobající se borovici je ale měkká jako ta smrková, na rozdíl od obou ale zpoza šiškových šupinek vystrkují svá křídélka semínka. Konec křídélek tvarem připomíná Neptunův trojzubec. Černínova douglaska zřejmě pochází ze zásilky exotických dřevin od Bootha z Flottbacku. Jako dvouletá sazenice byla v Americké zahradě vysazena roku 1843, dnes je jí tedy úctyhodných 173 let. Pod její korunou s několika metry dlouhými větvemi sahajícími až na zem vede dřevěný chodníček obepínající mohutný kmen, jehož obvod činí skoro 6 metrů. Chudenická Černínova douglaska má sice výšku jen 35 metrů, což je ve srovnání se svojí domovinou, kde dosahuje výšek až 80 metrů, relativně málo, přesto je to krásný exemplář stromu, který Češi jen málo znají.

stromy, musel odtud být pěkný výhled do okolí. Přes Otěšice se vydáme do Ptenína.

Za Ptenínem se seznámíme s první starou douglaskou. Je u jednoho ze zastavení naučné stezky Ptenín – Újezdec. Napojíme se na ni asi 1,5 km za Ptenínem. Naučná stezka vede po cestě vlevo do lesa, kde bývala lesní školka. Ještě nyní je tu k vidění u lesního jezírka s ostrůvkem několika vzácnějších kousků dřevin, a to díky iniciativě zakladate-

le plzeňské botanické zahrady Miroslava Vaňouska, který v roce 1956 školku navštívil a na její hodnotu upozornil. Samotná douglaska v Újezdci, které je nyní 171 let, roste jen pár metrů od jezírka v lese na kraji obce.

Po cyklotrase 2099 dojedeme do Chudenic, kde nás čeká mnoho zajímavých stromů. Velkou lípu najdeme při silnici od Přetína u Starého zámku s Muzeem Josefa Dobrovského. Druhá roste vedle kapličky na křižovatce při silnici do Slatiny, třetí u zámku Lázeň. Tam se vydáme po modré turistické značce směrem ke hřbitovu. Právě za ním se na rozcestí připojuje i trasa naučné stezky, která vede až k Bolfánku. Na kole je lepší vydat se k Bolfánku cestou vlevo. Jen pár desítek metrů odtud pod vrchem Bolfánkem, roste vitální samičí červený. Strom dosahuje výšky skoro 14 metrů a obvodu kmene přes 2,5 metru! V jeho těsné blízkosti roste mohutný buk lesní. Většina významných stromů je v Chudenicích v okolí Bolfánku – jedinečné zdáli viditelné stavby se střechou připomínající Prašnou bránu. Za pěkného počasí se vyplatí vylézt nahoru a prohlédnout si okolí z ochozu věže. Známá Americká zahrada, arboretum, založené Černíny, je odtud už na dohled. V anglickém parku před zámek Lázeň si prohlédneme zámekovou lípu a po cestě dojedeme k Americké zahradě, kde roste více než 200 druhů dřevin. Jen málokdo by je dokázal bez tabulek identifikovat. Kromě nejstarší české douglasky tisolisté tu najdete také stromový exemplář dřinu květnatého, který má zajímavé květenství tvořené drobnými kvítky. Málo se ví, že v Americké zahradě je také liliovník

tulipánokvětý celolistý, jediný jedinec svého druhu ve střední Evropě, ale také severoamerický zerav obrovský a zeravinec japonský z výsadby roku 1842, tedy z doby založení zahrady, či korkovník amurský.

Přes park u zámku Lázeň se vrátíme na silnici a kolem památného dubu v Lučici k Chudenické bažantnici. Les s letitými 300 let starými porosty dubů stojí za prohlídku. V Poleni stojí za malou zajížďku Dobrovského lípa rostoucí

Užitečné informace

Občerstvení na trase: Švihov, Vřeskovice, Bolfánek, Dolany, Klatovy
Cykloservery na trase: Švihov, Klatovy
Odkazy: www.plzenskonakole.cz
www.otisk.org/chudenicka-rusalka-bleda
Trasa: <http://www.cykloserver.cz/f/61dd160673/>

Trasa výletu vede částečně po turistických trasách bez značení cyklotrasy. Dbejte tu pozornosti, zejména při sjezdech. Pěší turisté nesmíme na kole ohrozit!

ZÁMECKÝ park Lázeň.

Foto: Zdeněk Šnejdar

DOUGLASKA v arboretu v Újezdci.

Foto: Radka Žáková

LESNÍ jezírko v arboretu v Újezdci.

Foto: Radka Žáková

přímo u kostela Věch svatých. Z Poleně přes Balkovy až do Dolan nás čeká cesta krásným údolím kolem říčky Polenky. Z Dolan dojedete do

Klatov přes Svrčovec už po pěkné nové cyklostezce na trase 38. A pokud jste si nechali auto ve Švihově, dejte se po stezce cyklotrasy 38 na druhou stranu směrem do Švihova. Prohlídka hradu, či zmrzlina nebo dobré jídlo pak může být pěknou tečkou za tímto dendrologicky bohatým cyklovýletem, který lze uskutečnit na jaře, v létě i na podzim, kdy listí opadá a koruny stromů pěkně vyniknou.

Příští pátek: Za Čertovým kamenem údolím Kosiho potoka

Trasu připravila **Radka Žáková**, plzeňská cykloprůvodkyně a editorka portálu plzenskonakole.cz

Seriál cyklovýletů po Plzeňském a Karlovarském kraji vzniká ve spolupráci s regionálním informačním portálem pro cyklisty plzenskonakole.cz.

plzenskonakole.cz

ROUPOVSKÝ tis.

Foto: Radka Žáková

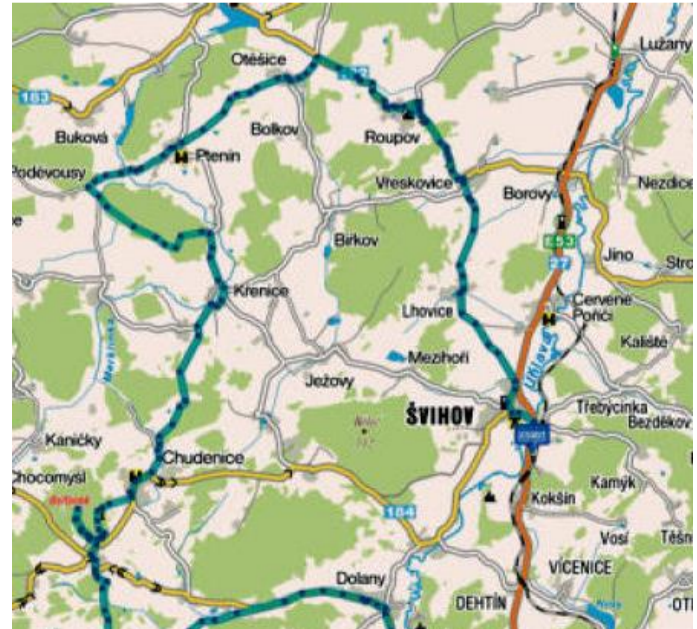
ZŘÍCENINA hradu Roupov.

Foto: Radka Žáková

BOLFÁNEK.

Foto: Zdeněk Šnejdar

PODROBNÉ VEDENÍ linie trasy na mapě najdete na: <http://www.cykloserver.cz/f/61dd160673/>